

MEMORANDO DE ENTENDIMENTO ENTRE A AGÊNCIA ESPACIAL BRASILEIRA E A
AGÊNCIA ESPACIAL NACIONAL DA UCRÂNIA SOBRE A UTILIZAÇÃO DE
VEÍCULOS DE LANÇAMENTO UCRANIANOS A PARTIR DO CENTRO
DE LANÇAMENTO DE ALCÂNTARA

A Agência Espacial Brasileira

e

A Agência Espacial Nacional da Ucrânia
(doravante denominadas “ as Partes”)

Tendo presentes os termos do Acordo-Quadro entre o Governo da República Federativa do Brasil e o Governo da Ucrânia sobre a Cooperação nos Usos Pacíficos do Espaço Exterior, de 18 de novembro de 1999 (doravante denominado “ Acordo Quadro”):

Reconhecendo o importante papel das Atividades Espaciais na colaboração científica, técnica; social e econômica entre a República Federativa do Brasil e a Ucrânia;

Levando em conta o interesse da Ucrânia na utilização de suas tecnologias espaciais e o interesse da República Federativa do Brasil no desenvolvimento do Centro de Lançamento de Alcântara ;

Confirmando o interesse recíproco das duas Agências na utilização do Centro de Lançamento de Alcântara para os lançamentos espaciais em bases comerciais;

Tendo presentes os princípios contidos no Tratado sobre Relações de Amizade e Cooperação entre a República Federativa do Brasil e a Ucrânia, de 25 de outubro de 1995;

Manifestando sua satisfação pelo Acordo assinado entre o Governo da República Federativa do Brasil e o Governo da Ucrânia sobre Salvaguardas Tecnológicas relacionadas às Atividades de Lançamento da Ucrânia a partir do Centro de Lançamento de Alcântara;

Tendo em vista fomentar a utilização do Centro de Lançamento de Alcântara, levando em consideração o interesse de ambas as Partes e visando à condução comercial dos lançamentos espaciais de veículos de lançamento ucranianos a partir do Centro de Lançamento de Alcântara;

Alcançaram o seguinte entendimento:

1. As Partes iniciarão a realização do projeto de utilização de veículos lançadores ucranianos "Cyclone", usando a infra-estrutura do Centro de Lançamento de Alcântara a partir de 1° de fevereiro de 2002.

2. Os complexos técnicos e de lançamento do veículo de lançamento ucraniano localizados no Centro de Lançamento de Alcântara, serão utilizados unicamente com propósitos pacíficos e no âmbito de:

Programas Espaciais da Ucrânia, da República Federativa do Brasil e de outros países com relação aos quais tenha havido concordância das Partes;

Programas Espaciais Internacionais;

Fornecimento de serviços comerciais.

3. As Partes, utilizando as instalações existentes no Centro de Lançamento de Alcântara e levando em conta a experiência obtida na fabricação de veículos de lançamento e na construção de complexos técnicos e de lançamento, promoverão apoio estatal para o estabelecimento de uma joint venture visando à utilização do veículo de lançamento ucraniano "Cyclone" a partir do Centro de Lançamento de Alcântara.

4. As Partes envidarão os seus melhores esforços para dar prosseguimento às consultas junto às autoridades competentes de suas respectivas Administrações sobre o financiamento do presente projeto.

5. Os procedimentos e as condições para a utilização das instalações do Centro de Lançamento de Alcântara para este projeto conjunto, bem como outras questões, tais como a propriedade do equipamento e material, das instalações construídas, da distribuição do trabalho e do programa de lançamento serão definidos em ajustes complementares no escopo do Acordo Quadro.

6. As Partes realizarão consultas junto a suas autoridades competentes com o intuito de formular e implementar uma política conjunta, visando a definir o País Lançador, nos termos da Convenção sobre Responsabilidade Internacional por Danos Causados por Objetos Espaciais, de 29 de março de 1972 e a regular as questões de licenciamento, responsabilidade e seguro.

7. As Partes levarão em devida consideração as questões de proteção ambiental relacionadas à operação dos veículos de lançamento ucranianos no Centro de Lançamento de Alcântara.

8. O presente Memorando de Entendimento não constituirá, em nenhuma circunstância, obstáculo à cooperação com outros países e com organizações internacionais.

9. O presente Memorando de Entendimento entrará em vigor na data de sua assinatura.

10. O presente Memorando deixará de vigorar por iniciativa de qualquer uma das Partes após o decurso do prazo de 6 (seis) meses, a partir da data da respectiva denúncia, encaminhada por escrito à outra Parte.

Feito em, Kiev, em 16 de janeiro de 2002, em dois exemplares originais, cada um, nos idiomas português, ucraniano e inglês, sendo os três textos igualmente autênticos. Em caso de divergência de interpretação, prevalecerá o texto em inglês.

DR. MÚCIO ROBERTO DIAS
Presidente da Agência Espacial Brasileira

DR. OLEKSANDR NEGODA
Diretor-Geral da Agência Espacial
Nacional da Ucrânia

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE NATIONAL SPACE
AGENCY OF UKRAINE AND THE BRAZILIAN SPACE AGENCY ON
UTILIZATION OF UKRAINIAN LAUNCH VEHICLES AT THE
ALCANTARA LAUNCH CENTER

The National Space Agency of Ukraine

and

the Brazilian Space Agency
(hereinafter referred to as "the Parties"),

Recalling the terms of the Framework Agreement between The Government of Ukraine and the Government of the Federative Republic of Brazil on Cooperation on the Peaceful uses of Outer Space, of November 18th, 1999 (hereinafter referred to as "the Framework Agreement");

Recognizing the important role of Space Activities in scientific, technical, social and economic collaboration between Ukraine and the Federative Republic of Brazil;

Taking into consideration Ukraine's interest in the utilization of Space Technologies, and the Federative Republic of Brazil's interest in the development of the Alcantara Launch Center;

Confirming the Parties' mutual interest in the utilization of Alcantara Launch Center for commercial Space Launches;

Recalling the principles embodied in the Treaty on Relations of Friendship and Cooperation between Ukraine and the Federative Republic of Brazil, dated October 25th, 1995;

Expressing their satisfaction with the Agreement signed between the Government of Ukraine and the Government of the Federative Republic of Brazil on Technology Safeguards, connected with Launching Activities of Ukraine on the Alcantara Launch Center;

Intending to foster the utilization of the Alcantara Launch Center taking into consideration both Parties' interests, and aiming at conducting commercial space launches of Ukrainian launch vehicles from the Alcantara Launch Center;

Have reached the following understanding:

1 Both Parties shall initiate the implementation of the project regarding the utilization of the Ukrainian "Cyclone" launch vehicle using the infrastructure at the Alcantara Launch Center as from 1st of February 2002.

2. The launching and technical complexes of Ukrainian launch vehicle, located at the Alcantara Launch Center shall be utilized only for peaceful purposes within the framework of:

Space Programs of Ukraine, of the Federative Republic of Brazil and of other countries mutually agreed between the Parties;
International Space Programs;
Provision of commercial services.

3. The Parties, using the existing facilities of the Alcantara Launch Center, and taking into account the experience gained in manufacturing launch vehicles and in building launching and technical complexes, shall promote state support for the establishment of a joint venture aiming at utilizing the Ukrainian "Cyclone" launch vehicle at the Alcantara Launch Center.

4. Both Parties shall use their best efforts to continue consultations with the relevant authorities of their respective administrations on the funding of the present project.

5. The procedures and conditions for the utilization of the Alcantara Launch Center's facilities for this joint project, as well as other issues, such as ownership of equipment and material, and of built facilities, work-share and launching schedule, shall be defined in complementary agreements, under the Framework Agreement.

6. The Parties shall conduct consultations between their relevant authorities in order to develop and implement a coordinated policy, with a view to determine the Launching State in accordance with the Convention on International Liability for Damage Caused by Space Objects dated November 29, 1971, and to regulate the issues of licensing, liability and insurance.

7. The Parties shall take into due account environmental safety issues related to the operation of Ukrainian launch vehicles at the Alcantara Launch Center.

8. This Memorandum of Understanding shall not constitute, under any circumstances, obstacle to the cooperation with other countries and international organizations.

9. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of its signature.

10. This Memorandum of Understanding may be terminated by either Party upon the expiration of a six month term from the date of the written notification of its intentions to terminate this Memorandum of Understanding to the other Party.

DONE in Kiev, on 16 January 2002, in two original copies, each in the Portuguese, Ukrainian and English languages, all three texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English version shall prevail.

Dr. Múcio Roberto Dias
President of the Brazilian Space
Agency

Dr. Oleksandr Negoda
Director-General of National Space
Agency of Ukraine

**МЕМОРАНДУМ
МІЖ БРАЗИЛЬСЬКИМ КОСМІЧНИМ АГЕНТСТВОМ ТА
НАЦІОНАЛЬНИМ КОСМІЧНИМ АГЕНТСТВОМ УКРАЇНИ ПРО
СПІВРОБІТНИЦТВО ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ
РАКЕТ-НОСІЇВ НА ПУСКОВОМУ ЦЕНТРІ АЛКАНТАРА**

Бразильське космічне агентство та Національне космічне агентство України, далі - Сторони,

беручи до уваги умови Рамкової Угоди між Урядом Федеративної Республіки Бразилія та Урядом України про співробітництво у використанні космічного простору в мирних цілях від 18 листопада 1999 року (далі - Рамкова Угода);

визнаючи важливу роль космічної діяльності у науково-технічному та соціально-економічному співробітництві між Федеративною Республікою Бразилія та Україною;

враховуючи заінтересованість Федеративної Республіки Бразилія в розвитку пускового центру Алкантара та України в ефективному використанні космічних технологій;

підтверджуючи спільний інтерес Сторін у використанні пускового центру Алкантара для надання послуг з комерційних космічних запусків;

базуючись на Договорі про дружні відносини та співробітництво між Федеративною Республікою Бразилія і Україною від 25 жовтня 1995 року;

засвідчуючи своє задоволення з приводу підписання Угоди між Урядом Федеративної Республіки Бразилія та Урядом України щодо захисту технологій, пов'язаних з участю України в запусках з пускового центру Алкантара, яка встановлює ефективні форми захисту технологій, пов'язаних з використанням українських ракет-носіїв, космічних апаратів і обладнання на пусковому центрі Алкантара;

бажаючи сприяти використанню пускового центру Алкантара в інтересах Сторін та здійсненню комерційних космічних запусків українських ракет-носіїв з пускового центру Алкантара,

погодилися про таке:

1. Сторони з 1 лютого 2002 року розпочнуть реалізацію проекту використання української ракети-носія "Циклон" із застосуванням інфраструктури пускового центру Алкантара.

2. Стартовий і технічний комплекси української ракети-носія, які будуть розташовані на пусковому центрі Алкантара, використовуватимуться для здійснення запусків тільки в мирних цілях у рамках:

- космічних програм Федеративної Республіки Бразилія, України та інших країн за взаємною згодою між Сторонами;
- міжнародних космічних програм;
- надання комерційних пускових послуг.

3. Сторони, використовуючи існуючу інфраструктуру пускового центру Алкантара, і беручи до уваги досвід, отриманий у виробництві ракет-носіїв та будівництві стартового і технічного комплексів, надаватимуть державну підтримку у створенні спільного підприємства з метою використання української ракети-носія "Циклон" на пусковому центрі Алкантара.

4. Сторони докладуть максимальних зусиль щодо проведення консультацій між компетентними органами своїх органів виконавчої влади з питань, пов'язаних з фінансуванням цього проекту.

5. Порядок та умови використання об'єктів пускового центру Алкантара для цього спільного проекту, а також інші питання, а саме власність на споруджені об'єкти, поставлене обладнання і техніку, графіки виконання робіт та здійснення запусків будуть визначені Сторонами додатковими угодами у межах Рамкової Угоди.

6. Сторони проводитимуть консультації між компетентними органами з метою розробки і втілення в життя скоординованої політики щодо визначення статусу запускаючої країни згідно з Конвенцією про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами від 29 листопада 1971 року, і регулювання питань ліцензування, відповідальності та страхування.

7. Сторони належним чином візьмуть до уваги питання, пов'язані з екологічною безпекою під час експлуатації української ракети-носія на пусковому центрі Алкантара.

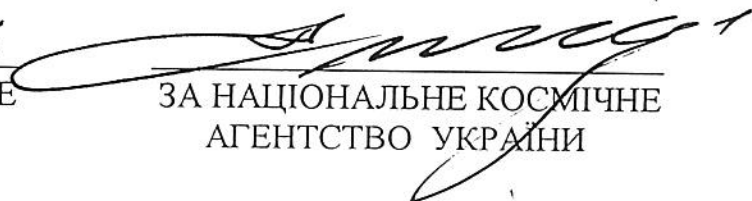
8. Цей Меморандум про взаєморозуміння за будь-яких обставин не перешкоджатиме співробітництву будь-якої з Сторін з іншими країнами та міжнародними організаціями.

9. Цей Меморандум набуває чинності з моменту його підписання.

10. Дія цього Меморандуму може бути припинена будь-якою з Сторін по закінченню шести місяців після письмового повідомлення іншої Сторони про свій намір припинити його дію.

Вчинено в м. Києві, 16 січня 2002 року у двох оригінальних примірниках, кожний португальською, українською та англійською мовами, при цьому всі три тексти є автентичними. У разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення цього Меморандуму перевагу матиме текст англійською мовою.

ЗА БРАЗИЛЬСЬКЕ КОСМІЧНЕ
АГЕНТСТВО

ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ КОСМІЧНЕ
АГЕНТСТВО УКРАЇНИ